

Slovníček pojmů z adpnet.cz

Pojem	Popis
.com	<i>COMmercial, komerční</i> . Doména nejvyšší úrovně (TLD) užívaná výdělečnými organizacemi, nejvíce je rozšířena v USA a Kanadě.
.edu	<i>EDUcation, vzdělávání</i> . Doména nejvyšší úrovně (TLD) užívaná školami, univerzitami a jinými vzdělávacími institucemi zejména v USA a Kanadě.
.gov	<i>GOVernment, vláda</i> . Doména nejvyšší úrovně (TLD) užívaná vládními organizacemi v USA.
.org	<i>ORGanizace</i> . Doména nejvyšší úrovně (TLD) užívaná asociacemi a neziskovými organizacemi zejména v USA a Kanadě.
:-)	<i>emoticon</i> . "Zkrácené zápisy, užívající běžné znaky, pro nejpřesnější vyjádření postoje mluvčího. Nejčastěji v podobě lidské tváře. :) ;) :D :o :)~"
ActiveX	Název pro množinu objektově orientovaných programovacích technologií a nástrojů firmy Microsoft. Hlavní technologií je COM a DCOM. Tato technologie je používána pro dynamické programování HTML stránek, ale je závislá na platformě Windows 95/98/NT a nelze ji považovat za bezpečnou.
AIX	Operační systém firmy IBM založený na UNIXu. Používá se na IBM System/390 a System/6000.
animace	Přidání pohybu do (jinak statických) html stránek. Většinou prostřednictvím animovaného gifu, technologie Flash, java appletu, java scriptu nebo jiných multimediálních technologií.
ANSI	<i>American National Standatds Institute</i> . "Americký úřad pro standardizaci a normalizaci. Obdoba evropské ETSI. Více se můžete dovědět na http://www.ansi.org ."
Apache	"Nejvíce používaný www server. Velmi kvalitní a stabilní. K dispozici zdarma a ve verzích pro mnoho operačních systémů: Solaris, IRIX, Linux, OS/2, Windows NT/95/98 a další. Více se můžete dozvědět na http://www.apache.org ."
API	<i>Application Program Interface</i> . Specifické rozhraní definované operačním systémem nebo programem (aplikací). Jde o množinu příkazů a datových struktur, prostřednictvím kterých mohou programy komunikovat s operačním systémem nebo jinými programy.
applet	viz Java applet
archie	nástroj pro vyhledávání souborů na anonymních ftp serverech. Nejznámější obdoba této služby v ČR je Nosey Parker.
ARP	<i>Address Resolution Protocol</i> . Protokol sloužící k mapování internetových IP adres na fyzické adresy ethernetových karet.
ARPA	<i>Advanced Research Project Agency</i> . Zakladatel internetu (1969), později DARPA.
ARPANET	<i>ARPA Network</i> . Experimentální síť vytvořená v 80 letech. Praměti dnešního internetu.
ASCII	<i>American Standatd Code for Information Exchange</i> . Standard celočíselného kódování velkých a malých písmen anglické abecedy, čísel, interpunkčních a pomocných znaků. Chybí mezi nimi znaky české abecedy.
ASP	<i>Active Server Pages</i> . Technologie pro generování dynamických HTML stránek na straně serveru vyvinutá firmou Microsoft pro jejich IIS.
asp	Přípona HTML souborů obsahující skripty ASP (Active Server Pages)
Athlon	<i>K7</i> . Nejnovější procesor od firmy AMD. Následník procesorové řady K6 (proto pracovní název K7) srovnatelný s řadou CPU Intel Pentium III. Dosahuje rychlosti až 1Ghz a mezi jeho další přednosti patří SMP (konečně!), spolupráce s 200 Mhz sběrnici a samozřejmě sady multimediálních instrukcí 3D-Now a MMX umožňující rychlejší 3-D grafiku, zpracování obrázků, audio, video či rozpoznání hlasu. Používá patiči SlotA.
ATM	<i>Asynchronous Transfer Mode</i> .
banner	1. Grafický obrázek, který obsahuje název nebo identifikaci webu. 2. Reklamní obrázek.
BBS	<i>Bulletin Board System</i> . Počítačový systém, který umožňuje účastníkům komunikovat a přenášet soubory. Stanice BBS se většinou provozují na osobním počítači, k němuž ostatní přistupují pomocí telefonní linky a modemu.
BGP	<i>Border Gateway Protocol</i> . Protokol pro výměnu směrovacích informací (v rámci routerů) v autonomních systémech. Routovací tabulky obsahují seznam známých routerů a informací o 'vzdálenosti' přenosu mezi nimi. Protokol BGP je realizován pomocí TCP a je používán pro

	zasílání těchto tabulek mezi bránami při jejich změnách. viz EGP, IGP
BIND	<i>Berkley Internet Name Domain server</i> : Implementace serveru DNS.
bit	<i>Binary DigIT</i> . Nejmenší jednotka počítačových informací, tedy buď 1 nebo 0.
bps	<i>Bits Per Second</i> . Jednotka popisující objem dat přenesených za sekundu. Vyjadřuje se s ní např. kapacita přenosových linek a jiných zařízení. Pokud jste například připojen(a) modemem o rychlosti 33,6Kbps znamená to že soubor o velikosti 1Mb budete za příznivých okolností stahovat o něco málo více než 4 minuty.
browser	viz prohlížeč
byte	"Číslo tvořené osmi bity. Velmi často používaná jednotka. Má rozsah 2^8 tj. 256 hodnot od 0 do 255."
C/C++	Strukturovaný, procedurální programovací jazyk. Velké množství operačních systémů na bázi UNIXu je naprogramováno v C. V současné době je používána jeho objektově orientovaná verze - C++.
Cache	Vyrovnávací paměť. Způsob jak alespoň částečně zrychlit práci s pomalými médii. Např. diskové cache si pamatují nejčastěji používané soubory z vašeho pevného disku. Ty jsou v případě potřeby pak načteny z operační paměti a počítač nemusí čekat, až se načtou z disku. Prohlížeče také mají svoji cache, pamatují si nastavitelný počet posledních přečtených www stránek, a když si je prohlídíte znova tak jsou načítány z vašeho pevného disku, místo aby znovu putovaly přes internet. Existují i počítače které slouží jen jako cache - viz proxy cache.
cash	Hotové peníze, peněžní prostředky. V ČR nejoblíbenější způsob platby. Ve světě již zaniká.
CDF	<i>Channel Definition Format</i> . Formát firmy Microsoft popisující informačním 'kanálem', jeho instalaci do MSIE 4 a 5. Samotný formát popisu využívá jazyk XML.
cenzura	viz web filtrování
CGI	<i>Common Gateway Interface</i> . 1. Pravidla pro komunikaci mezi web serverem a jinými programy na serveru. Umožňuje psát programy, které generují dynamické HTML stránky na straně serveru. Klasickým příkladem je např. počítadlo, komunikační formulář, či program na kódování diakritiky. 2. Často se tak označují i programy používající CGI.
CID	<i>Configuration, Installation and Distribution</i> . Program pro kontrolu a distribuci programů po síti z jednoho centra vyvinutý IBM.
CIDR	<i>Classless Inter-Domain Routing</i> .
CLSID	<i>CLasS ID</i> . Identifikační číslo COM objektu. viz COM
CML	<i>Centrální Mozek Lidstva</i> .
COM	<i>Common Object Model</i> .
cookie	Speciální textový soubor, který si navštívený website uloží na váš pevný disk a zapamatuje si tak něco pro budoucí použití. Tímto způsobem může fungovat např. rotování banerů, virtuální obchody, individuální nastavení www stránek, apod.
CORBA	<i>Common Object Request Broker Architecture</i> .
CP1250	viz kódování diakritiky.
CPU	<i>Central Processing Unit</i> . Hlavní zařízení počítače. Jako ekvivalentní výrazy se používají procesor a mikroprocesor.
CRC	<i>Cyclic Redundancy Check</i> . Metoda umožňující s velmi vysokou pravděpodobností odhalit chybu v přenášených datech.
CSS	<i>Cascading Style Sheet</i> . Standard, který umožňuje autorům html stránek rozšířit použití různých stylů a formátů dokumentu (barvy, typy a velikost písma ...).
daemon	Speciální program, který se zapne při startu počítače a neustále běží. Typickým příkladem jsou například servery různých služeb internetu WWW, Mail, FTP, DNS. Takový program čeká na síťové spojení a obsluhuje je.
databáze	<i>database</i> . Shromáždění údajů a dat, která jsou organizována tak, aby byla snadno přístupná, obsluhovatelná, změnitelná. Nejrozšířenější databáze jsou relační (dBase, ...), nejmodernější jsou objektově-orientované, nejsložitější a nejrozsáhlejší jsou distribuované. Nejrozšířenější jazyk pro správu databáze je SQL.
DCOM	<i>Distributed Common Object Model</i> .
DHCP	<i>Dynamic Host Configuration Protocol</i> . Protokol umožňující dynamické přidělování adres IP protokolu. Tato technologie je používána v rozsáhlejších sítích pro připojení na internet. Bez DHCP je nutné přidělit každému (i novému) počítači jednu IP adresu, což není v současné době

	ani možné ani ekonomické. DHCP umožňuje tuto správu centralizovat a přidělovat IP adresy podle potřeby.
DHTML	<i>Dynamic HTML</i> . Společné označení pro poslední verzi HTML, CSS a programování, které umožňuje více animace a větší interakci s uživatelem. Technologii podporuje Netscape 4.0 a vyšší a MSIE 4.0 a vyšší. Zatímco HTML 4.0 podporují oba, v podpoře DHTML se liší.
dial-up	připojení telefonní (komutovanou) linkou. Velmi častý způsob připojení osobních počítačů. Funguje podobně jako telefonický rozhovor, avšak místo dvou osob komunikují dva modemy.
DNS	<i>Domain Name System</i> . Aby si lidé nemuseli pamatovat IP adresy jednotlivých počítačů, tak byl vymyšlen dns. Ten přiřazuje jednotlivým počítačům (lépe řečeno IP adresám) jména. Jeden počítač může mít i více jmen. Např. www.adpnet.cz je jméno počítače s IP adresou 212.71.159.24 - což se pamatuje daleko lépe. Jednotlivé části jména počítače oddělené tečkou se nazývají domény.
DNS server	<i>nameserver</i> . 1. Počítač na kterém běží služba DNS. Ostatní počítače se ho mohou zeptat na IP adresy a jména jiných zařízení a počítačů. 2. Daemon který zajišťuje službu DNS.
DOM	<i>Document Object Model</i> .
Doména	<i>domain name</i> . Díky DNS bylo zavedeno pojmenovávání počítačů. Jednotlivé části jména počítače oddělené tečkou se nazývají domény. Nejvíce napravo je doména prvního řádu neboli TLD (Top Level Domain). Nejdříve byly zavedeny tzv. tématické domény podle typu organizace (edu - školství, com - komerční, gov - vládní, mil - armádní, net - týkající se sítě, org - ostatní organizace). Později byly zavedeny a dodnes jsou upřednostňovány TLD domény, které označují název státu ve kterém počítač leží (cz - České Republika, uk - Velká Británie, es - Španělsko atp.). Další členění, doména druhého řádu (druhá zprava), je v kompetenci regionálních správců. Doména druhého řádu označuje název organizace - ono známé slovíčko firma ve www.firma.cz (např. www.adpnet.cz). V některých státech se ještě mezi doménu 1. a 2. řádu vkládá vsuvka označující typ organizace (např. Velké Británie - www.firma.co.uk, Austrálie - www.skola.edu.au, další jsou například Japonsko a Polsko). Členění na domény vyšších řádu je sice v kompetenci majitele domény druhé úrovně, ale vhodně je používají jen velké instituce a občas některé organizace, které nepotřebují či nechtějí vlastní doménu 2. řádu (např. Ekonomicko-správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně - www.econ.muni.cz nebo www.firma.adpnet.cz).
DSL	1. <i>Digital Subscriber Line</i> 2. <i>Database Sublanguage</i> . 1. Skupina technologií pro zavádění vysokorychlostních přenosových komunikačních linek pomocí běžného 'měděného' telefonního kabelu. 2. Pomocný jazyk pro správu a dotazování databází.
DTD	<i>Document Type Definition</i> . Konkrétní definice v jazyce SGML popisující formát dokumentu, např. HTML.
DVD	<i>Digital Versatile Disk, Digital Video Disk</i> . Technologie optických disků umožňující uložit 4,7 GB na každé straně, tj. 133 minut obrazu a zvuku. Uložením ve dvou vrstvách dosahuje kapacity až 17 GB dat. Pro ukládání obrazu a zvuku je použit kompresní formát MPEG-2.
Dynamické HTML stránky	HTML stránky jejichž podoba se mění podle hodnot vstupních parametrů. Typickým příkladem je třeba výsledek hledání v databázi. Existuje mnoho technologií jak tyto stránky vytvářet. Mohli bychom je rozdělit na dvě kategorie: technologie, která generují stránky na straně serveru a technologie generující stránky na straně klienta. Do první kategorie patří např. PHP, SSI, ASP nebo CGI programy, do druhé spadají např. Java Applety, Java Script, DHTML. Výhodou stránek vytvářených na straně serveru je jejich nezávislost na prohlížeči. Můžete si bez problému prohlédnout jakýmkoli prohlížečem, narozdíl od druhé kategorie, kdy příslušnou technologii musí prohlížeč podporovat. Jejich výhodou je ale menší objem přenášených dat.
e-	Předpona označující lidskou činnost realizovanou pomocí internetu. Původně pochází z označení pro elektronickou poštu, e-mail - elektronický dopis. Jako příklad dalšího použití lze uvést: e-commerce, e-business, e-shop, eBanka a další.
e-mail	<i>elektronická pošta</i> . Vzájemná komunikace uživatelů realizovaná pomocí počítačů, souborů, internetu a komunikačních linek. Původně byla e-pošta určena pouze pro textové soubory, v dnešní době umožňuje zasílání dalších formátů, které přikládány jako příloha. E-poštou je označována komunikace v rámci internetu i intranetu. Pro práci na internetu musí mít uživatel k dispozici poštovní program podporující protokol POP3 (lépe IMAP4) pro přijímání pošty a SMTP pro odesílání pošty. Musí mít zřízenou poštovní schránku u svého poskytovatele připojení - ISP.
EGP	<i>Exterior Gateway Protocol</i> . Protokol pro výměnu směrovacích informací (v rámci routerů) mezi sousedními bránami v autonomních systémech.

ELF	<i>Executable and Linkable Format.</i> Objektový formát souborů navržený v Unix System Laboratories je dnes uznáván jako nejčastěji používaný formát v Linuxu. (obdoba .exe souborů pod MS Windows a MS Dos)
Ethernet	<i>Označení druhu síťového vybavení.</i> Z technického hlediska je Ethernet jedním ze sady standardů IEEE. Ethernet jako hardware používá ke spojení několika hostitelů jediný kabel (často koaxiál), který umožňuje přenosové rychlosti až 10Mbps. Protokol Ethernet definuje, jakým způsobem mohou hostitelé komunikovat prostřednictvím tohoto kabelu. V současnosti se používají dokonalejší obdoby tohoto standardu: FastEthernet a GiGabitEthernet, která umožňují přenosové rychlosti až 100Mbps resp. 1000Mbps. Více na www.ieee.org
ETSI	<i>European Telecommunication Stanadards Institute.</i> Evropská standardizační instituce pro oblast telekomunikací, která mj. vydala sadu norem pro EuroISDN. Tyto normy jsou značeny jako ETS 300xxx a u nás je lze získat od ČSNI. viz http://www.etsi.fr
ČTÚ	<i>Český Telekomunikační Úřad.</i> Regulační orgán, který dohlíží na oblast telekomunikací v České republice. Zatím spadá po Ministerstvo dopravy a spojů, v budoucnu by se měl stát nezávislou institucí. viz http://www.ctupraha.cz
extranet	Privátní síť, která používá internetové protokoly a veřejné telekomunikační sítě pro komunikaci s vybranou skupinou uživatelů (zaměstnanci, zákazníci, dodavatelé a jiní obchodní partneři). Za extranet lze také považovat část vnitřní intranetu, která je zpřístupněna vně firmy. Extranet vyžaduje komplexnější zabezpečení komunikace a ochranu sítě (firewall, autorizaci přístupu, kódování zpráv, apod.).
FAQ	Frequently-Asked Question. Často kladené otázky označuje soubor (dokument, HTML stránku) kde najdete mnoho odpovědi na nejběžnější otázky k určitému tématu. Nutno podotknout, že na mnohem větší množství dotazů ve FAQ odpověď nenajdete.
finger	Program umožňující z elektronické adresy zjistit celé jméno osoby. Program také umožňuje zjistit, kdy dotyčná osoba naposledy četla poštu, zda je nalogovaná a některé další informace. Ne všechny servery (především z důvodů bezpečnosti) tyto informace poskytují.
firewall	1. Množina příbuzných programů, umístěných na gateway, které ochraňují privátní sítě (včetně intranetu) před externími uživateli (zejména nedovolené vniknutí), také mohou omezovat přístup uživatelů intranetu k externím zdrojům. 2. Souhrnně označení pro způsob ochrany a její prosazování.
FLASH	Multimediální technologie vyvinutá firmou Macromedia. Umožňuje použití animací, hudby, zvukových efektů, filmů či interaktivních uživatelských rozhraní na WWW stránkách.
FQDN	<i>Fully Qualifiend Domain Name.</i> Název hostitele s připojeným názvem domény, který je platným indexem v databázi názvů domén.
freeware	Program, který je nabízen zdarma. Autor se však nevzdal svých autorských práv a nelze jej tedy, bez souhlasu, modifikovat či zahrnovat do svých projektů (na rozdíl od public domain).
FTP	File Transfer Protocol. 1. Protokol pro přenos souborů mezi dvěma počítači na internetu. 2. Služba pro přenos souborů na internetu.
FTP server	"1. Počítač na kterém běží služba FTP. Ostatní počítače se k němu mohou připojit a přenášet soubory. K tomu musíte mít ovšem oprávnění (uživatelský účet). Existují i tzv. anonymní ftp servery, kde jsou soubory přístupné komukoliv. Jako jméno uživatele zadáte ""anonymous"" (někdy i ""ftp"") a jako heslo svou emailovou adresu. 2. Daemon který zajišťuje službu FTP."
fulltext	Způsob vyhledávání nebo také organizace databáze textů umožňující porovnávání každého slova dokumentu se zadaným vzorem. Na vyhledávacích serverech internetu to je nejrozšířenější služba. viz Altavista
FYI	<i>For Your Information (Pro vaši informaci).</i> Sada dokumentů obsahující neformální informace týkající se internetu.
GIF	Graphic Interchange Format. Formát souborů označující bitmapovou grafiku (např. fotografie). Velmi používaná v prostředí internetu. Výhodou narušitel od formátu JPEG je neztrátová komprese dat. Může obsahovat i více obrázků, které se ve stanovených intervalech střídají - tzv. animovaný gif. Nevýhodou je malá barevnost - může obsahovat maximálně 256 barev. Problém je také s licencemi: CompuServe vlastní formát a Unisys vlastní kompresní metodu.
GNU	<i>GNU's not Unix.</i> Tato rekurzivní zkratka je názvem projektu nadace Free software Foundation, jehož cílem je poskytovat kompletní sadu unixových nástrojů, které je možno volně používat a kopírovat. Na veškerý software GNU se vztahuje speciální poznámka o autorských právech, které se také říká GNU General Public License (GPL), neboli Copyleft. Více na www.gnu.org
gopher	Služba internetu která zpřístupňuje zdroje internetu v podobě menu a nabídek. Byla vytlačena službou www.

GPRS	<i>General Packet Radio Service</i> . Komunikační služba pro bezdrátový přenos paketů rychlostí 56 až 114 Kbps určená pro mobilní telefony a jiná přenosná zařízení. Služba je založená na GSM technologii.
GUI	<i>Graphical User Interface</i> . Grafické uživatelské rozhraní. Oproti původnímu ovládání počítačů klávesnicí a textovými příkazy zavádí GUI intuitivní ovládání pomocí myši a grafických prvků jako okna, dialogové boxy, menu atp. V podobě jak je známe dnes z prostředí X-Windows, MS Windows či Maca vzniklo koncem 70 let v laboratořích firmy Xerox.
HDML	<i>Handheld Devices Markup Language</i> . Formální název pro WML - Wireless Markup Language. viz WML
historie internetu	"Zkuste tento článek"
HP-UX	Komerční implementace Unixu vyvinutá firmou Hewlett Packard. Vychází ze systémů OSF/1 a System V.1.
HTML	<i>Hypertext Markup Language</i> . Množina symbolů a příkazů umístěných v textovém souboru, který je určen pro zobrazení www prohlížečem. Tyto symboly a příkazy definují způsob zobrazení textů a obrázků na stránkách. Poslední verze HTML, z prosince 1999, má číslo 4.01
HTTP	<i>HyperText Transfer Protocol</i> . Protokol služby WWW. Umožňuje komunikaci mezi prohlížečem a WWW serverem.
httpd	<i>HTTP daemon</i> . Web server (HTTP server) uvolněný NCSA pro různé verze UNIXu. viz NCSA a Apache
HTTPS	<i>HTTP Secure</i> . Protokol pro chráněný přístup ke chráněným web serverům. Umožňuje různé verze a stupně provozu a ochrany přenosu informací a autorizace přístupu k webu.
hub	<i>volně: rozbočovač</i> . Technické zařízení, které umožňuje spojení více uzlů sítě na původně dvoubodových spojích (kroucená dvoulinka, optické vlákno). Standardně je signál, který přichází na hub, pouze přenesen všem dalším uzlům sítě. V současné době existuje více druhů těchto zařízení a jejich kombinací s dalšími prvky. Od zařízení, která pouze signál přenášejí (příp. ho zesilují) až po kombinace se switchem (snaží se provádět segmentaci sítě a vytvářet kanály pro komunikaci dvou a více uzlů). Moderní huby jsou také schopny propojit dvě sítě s rozdílnou rychlostí (interní switch vytvoří v hubu dva segmenty 10 a 100 Mbit Ethernetu). Výhodné je použití hubů v malých sítích (nebo v segmentech velkých sítí), neboť je není nutné nijak konfigurovat.
hypertext	Text obsahující odkazy na další dokumenty, které mohou být volbou odkazu zobrazeny.
ICQ	<i>I Seek You</i> . "Služba internetu (podobně jako WWW nebo FTP), která vám umožňuje chat, zasílání zpráv, souborů, URL adres, hraní her, apod. Více informací na http://www.icq.com nebo http://www.icq.cz ."
IEEE	<i>Institute of Electrical and Electronics Engineers</i> . Organizace zabývající se tvorbou standardů. Jejím neznámějším úspěchem jsou standardy POSIX, které definují vlastnosti Unixových systémů od rozhraní a sémantiky systémových volání až po administrativní nástroje. Kromě toho vyvinula IEEE specifikace pro síť Ethernet, Token Ring a Token Bus. www.ieee.org
IGP	<i>Interior Gateway Protocol</i> . Protokol pro výměnu směrovacích informací mezi bránami (v rámci routerů) v neautonomních systémech - např. dvě spolupracující sítě.
IIS	<i>Internet Information Server</i> . Server vyvinutý firmou Microsoft pro jejich operační systém Windows NT Server. Obsahuje FTP a WWW server.
IMAP	<i>Internet Message Access Protocol</i> . Protokol umožňující programu na lokálním počítači přistupovat a manipulovat s elektronickou poštou na poštovním serveru a také archivovat ji do složek, sdílet poštovní schránky, sdílet více poštovních serverů. Poslední verze je IMAP4. Zajišťuje lepší funkce než POP3 protokol.
IMAP server	Program nebo počítač - poštovní server - který podporuje pro správu pošty IMAP protokol.
imprese	<i>impression</i> . Jednotka zobrazení webové stránky nebo reklamního banneru.
indexace	<i>indexing</i> . Zjištění, zpracování a evidence klíčových slov vyskytujících se na internetové stránce. Evidence je prováděna v databázi a slouží vyhledávací centrále.
INTERLINK	Externí příkaz v MS-DOS (od verze 6.0) umožňující propojit dva počítače pomocí sériového nebo paralelního portu. Spojení umožňuje sdílet soubory a tiskárny.
InterNIC	<i>Internet Network Information Center</i> . "Organizace, která zajišťuje přidělování a správu doménových jmen. Bližší informace na www.internic.net ."
INTERSVR	Externí příkaz v MS-DOS (od verze 6.0) umožňující propojit dva počítače pomocí sériového nebo paralelního portu. Příkaz definuje sdílené soubory a tiskárny.
intranet	Privátní síť, která používá internetové protokoly (TCP/IP) a služby (WWW, e-mail, news ...) pro

	komunikaci v LAN. Po zavedení příslušných opatření (firewall, autorizace přístupu, kódování zpráv, ...) může být připojena k internetu.
IP	<i>Internet Protocol</i> . Součást TCP/IP.
IP adresa	"Internet Protocol number. Každé zařízení připojené do internetu, protokolem TCP/IP, je označeno jedinečným řetězcem čtyř čísel ve formátu xxx.xxx.xxx.xxx, kde xxx je číslo z intervalu 0-255. K internetu může být tedy připojeno necelých 4,294,967,296 (2^{32}) zařízení - některé adresy se používat nemohou. To ovšem v současné době přestává stačit a IPv4 (nyní používaná 32 bitová verze IP adres) je nahrazována verzí IPv6 (ten se skládá ze 128 bitů). Podle hodnoty IP adresy se dá částečně usoudit kde zařízení leží - např. IP adresy začínající na 193, 194 nebo 195 leží v Evropě. Některé počítače mohou (či musí) mít i více než 1 IP adresu (např. gatewaye či routery)."
IPv4	Verze 4 IP protokolu. viz IP adresa
IPv6	Nová verze 6 IP protokolu. Je zpětně kompatibilní s IPv4 a odstraňuje známé problémy: ochranu informací a zejména omezení max. počtu IP adres. viz IP adresa
IPX	<i>Internetwork Packet Exchanger</i> . Síťový protokol v sítích Novell NetWare. Jedná se o 'síťovou' vrstvu protokolu (viz ISO/OSI). IPX navazuje na protokol SPX.
IRC	<i>Internet Relay Chat</i> . "Jeden ze způsobů pokecu přes internet. Umožňuje současnou konverzaci více uživatelů v reálném čase. Více informací se dovíte na http://www.irc.net ."
IRIX	Komerční implementace Unixu vyvinutá firmou SGI (dříve Silicon Graphics). Vychází ze systémů BSD a System V.3.
ISDN	<i>Integrated Services Digital Network</i> . Množina standardů pro digitální přenos přes konvenční měděné telefonní spoje. Jsou potřeba ISDN adaptéry na obou koncích linky. Základní ISDN umožňuje připojení do internetu až 128Kbps rychlost přenosu dat.
ISDN adaptér	Adaptér je zařízení, které umožňuje spojit různá hardwarová či elektronická zařízení. Pro připojení do internetu přes ISDN musí být na straně uživatelského počítače instalován ISDN adaptér.
ISO	<i>International Organization of Standardization</i> . Mezinárodní organizace, založená v roce 1946, sdružující přes 100 národních standardizačních organizací (např. americká ANSI). viz http://www.iso.ch/
ISP	<i>Internet Service Provider</i> . Organizace, která vlastní servery přímo připojené pevnou linkou do internetu a za úplatu poskytuje toto připojení dalším subjektům a zajišťuje činnosti s tím spojené - např. provoz mail serverů, dns serverů, routerů a podobně.
Java	Objektově orientovaný programovací jazyk vyvinutý firmou Sun Microsystems. Jeho výhodou je nezávislost na platformě. Java programy mohou běžet na libovolném stroji, od superpočítačů, přes síťové servery až po osobní počítače. Díky tomuto se prosazuje v prostředí internetu.
Java applet	Program napsaný v jazyce Java, který může být součástí HTML stránky (podobně jako obrázek). Je jednou z technologií pro generování dynamických HTML stránek na straně klienta. Na rozdíl od plnohodnotných aplikací je omezen množstvím bezpečnostních opatření, tudíž se nemusíte bát, že vám poškodí počítač. Většinou se používá k oživení HTML stránek (animace) nebo ke zvýšení jejich funkčnosti (kalkulačka, hodiny...).
Java script	Objektově orientovaný skriptovací jazyk vyvinutý firmou Netscape, pro generování dynamických HTML stránek. S jazykem Java moc společného nemá, jmenuje se tak jen z čistě komerčních důvodů. Typickým příkladem použití je animace odkazů nebo kontrola dat před odesláním formuláře.
JPEG/JPG	<i>Joint Photographic Experts Group</i> . Přípona souborů označující bitmapovou grafiku (např. fotografie). Velmi používaná v prostředí internetu, Výhodou narozdíl od formátu GIF je použití až 16 milionů barev a malý objem obrázku. Nevýhodou je, že je tohoto malého objemu dosaženo ztrátovou kompresí.
junk-mail	viz SPAM
K6	Procesory firmy AMD srovnatelné s CPU řadě Intel Pentium II. Poslední verze K6-II a K6-III obsahují oproti Pentium II sadu multimediálních instrukcí 3D-Now. Používají patiči Scket7 nebo Super7 Socket - podle typu. Tyto procesory nepodporují SMP
K7	viz Athlon
Katmai	<i>Pentium III</i> . Interní název při vývoji Pentium III. Oproti Pentium II obsahuje m.j. 70 nových instrukcí pro rychlejší 3-D grafiku, zpracování obrázků, audio, video, rozpoznání hlasu, ... Procesor dosahuje rychlosti až 800 MHz.
Kbps	viz bps

Kerberos	Metoda pro bezpečnou autorizaci přístupu ke službám v počítačových sítích.
kernel	<i>jádro</i> . Nejnižší úroveň operačního systému (UNIX, něco od IBM) realizující I/O operace, plánující procesy, přidávající sdílené prostředky (paměť, disky, tiskárny, síť, ...). Některé kernely jsou vyvíjeny jako otevřené systémy (Linux), některé jsou vyvíjeny jako profesionální komerční systémy (velké UNIXy).
knowbot	<i>intelligent agent, agent</i> . Speciální program, který navštěvuje www prezentace a získává z nich informace podle předem definovaných kritérií. Získané informace neobsahují samotný obsah, ale na podle jednoduchého požadavku (např. newsbot sleduje aktualizace a změny) informují uživatele knowbota o nutnosti cílové stránky internetu navštívit.
komutovaná linka	viz dial-up
LAN	<i>Local Area Network</i> . Počítačová síť spojující několik pracovních stanic dohromady, za účelem sdílení pracovních prostředků - data, programy, informace, externí paměti, tiskárny, ... Nejrozšířenější LAN technologie jsou: Ethernet, Token ring, ARCNET, FDDI.
LDAP	<i>Lightweight Directory Access Protocol</i> . Služba (softwarový protokol) pro vyhledávání organizací, osob nebo jiných objektů jako jsou soubory, služby v počítačových sítích (internet, intranet). Informace jsou ukládány v jednoduché stromové struktuře (země, organizace, pracoviště, osoba, soubor, nebo služba jako je např. síťová tiskárna).
Linux	32-bitový (případně 64-bitový) víceúlohový víceuživatelský operační systém typu Unix. Jeho API je kompatibilní s normou POSIX. Naprogramoval jej v roce 1991 Linus Torvalds z Finska. Jeho původní verze je zdokonalována bezpočtem lidí na celém světě, díky čemuž je v současnosti schopen konkurovat komerčním implementacím Unixu. Za svou popularitu vděčí tomu, že má nízké nároky na hardware, velmi příznivý výkon a vztahují se na něj licenční podmínky GPL (GNU General Public License) - což má za důsledek, že je k dispozici zdarma i se zdrojovými kódy. Linux je dostupný v mnoha formách, které se nazývají distribuce. Mezi nejznámější patří RedHat, Debian, SlackWare, Caldera či S.u.S.e. Linux byl původně vyvinut pro počítače kompatibilní s x86, ale dnes je k dispozici i pro další platformy (např. m6800, MIPS, SPARC nebo ALPHA).
List server	Program, který obsluhuje konference a diskusní skupiny po emailu. Rozesílá příspěvky jednotlivým účastníkům diskuse a také poskytuje administraci s diskusí spojené: přihlášení do skupiny, odhlášení, přeměrování atp.
Lynx	Textově orientovaný web prohlížeč používaný zejména v prostředí UNIXu. Přestože je podpora grafiky ve světě www stále větší, obliba Lynxu neklesá, zvláště pro svou malou náročnost na provoz.
mail	<i>pošta</i> . viz e-mail
MAN	<i>Metropolitan Area Network</i> . Počítačová síť, která je soustředěna v určité zeměpisné lokalitě. Rozsahem je větší než LAN (často spojuje několik LAN dohromady) a menší než WAN. Tyto sítě jsou např. v Londýně a Ženevě, tímto pojmem se také označují některé univerzitní sítě.
MathML	<i>Mathematical Markup Language</i> . Standard pro používání matematických objektů na webu. Slouží jak pro kvalitní formální zápis matematických objektů, tak pro výpočty. MathML je aplikace jazyka XML.
metaslužba	<i>metasearch</i> . Vyhledávací centrála, která zadaný dotaz předá dalším centrálám a výsledek jejich hledání zobrazí seřazené a označené centrálou, na které byl výsledek nalezen. viz www.metasearch.com , www.metafind.com , www.savvysearch.com
MIME	<i>Multi-Purpose Internet Mail Extensions</i> . Rozšíření původního poštovního protokolu pro zaslání e-mail po internetu, které umožňuje vkládat do elektornické pošty různé formáty dat (zvuky, animace, obrázky, programy, ...).
modem	<i>MOdulátor a DEModukátor</i> . Moduluje odchozí digitální signál z počítače (či jiného digitálního zařízení) na analogový signál pro přenos na konvenčních telefonních linkách a demoduluje příchozí analogový signál na digitální. Zařízení, které umožňuje dočasně připojit počítač k internetu pomocí telefonní linky. V současné době je maximální možná rychlost přenosu dat 56Kbps.
Mosaic	První webovský prohlížeč na světě, který měl grafické uživatelské rozhraní. Vznikl v roce 1993 na univerzitě ve státě Illinois. Hlavní autor tohoto prohlížeče později založil firmu Netscape. Původní prohlížeč existuje v novějších verzích i dnes.
Mozilla	Pracovní název při vývoji Netscape Navigatoru (také jméno dinosaura v logu). Po uvolnění zdrojových kódů v roce 1998 vznikla pracovní skupina mozilla.org, která se pod původním názvem věnuje vývoji prohlížeče založeném na Netscape 5 pro platformy UNIX, Win32, Mac.
MPEG/MPG	<i>Motion Picture Experts Group</i> . Kompresní formát pro videosekvence (včetně zvuku). Výhodou

	je malý objem dat, nevýhodou je ztrátová komprese.
MSIE	<i>Microsoft Internet Explorer</i> . Grafický webový prohlížeč od firmy Microsoft pro Windows 3.1/95/98/2000 a NT. Poslední verze má číslo 5.01.
NCSA	<i>National Center for Supercomputing Application</i> . Na univerzitě ve státě Illinois se v roce 1993 zrodil první web browser s grafickým uživatelským rozhraním - Mosaic. Hlavní autor tohoto prohlížeče později založil firmu Netscape. Původní prohlížeč existuje v novějších verzích i dnes.
Netscape	Jeden ze dvou nejrozšířenějších webových prohlížečů. Firma je v současné době vlastněna firmou AOL (America Online). Vzhledem k tomu, že zakladatelem společnosti Netscape Communications byl hlavní autor prvního grafického browseru - Mosaic - lze Netscape považovat za jeho úspěšnějšího následníka. Původní název prohlížeče byl 'Navigator'. Verze Netscape existují také pro X-Windows a ve světě operačních systémů UNIX je Netscape jedničkou. Poslední ostrá verze má číslo 4, poslední beta verze od AOL má číslo 6.
Netscape Communications	viz Netscape
Netscape Navigator	viz Netscape
news server	Usenet server na internetu pro provoz diskusních skupin.
NIC	1. Network Information Center. V naprosté většině případů správce TLD jednotlivých států. Pro Českou republiku je jím CZ-NIC, pro domény .com, .net, .org apod. Internic. 2. Network Interface Card. Síťová karta. Zařízení, které umožňuje počítači se připojit k LAN využitím technologií jako jsou Ethernet nebo Token Ring. Narozdíl od modemu jsou určeny pro stálé připojení.
NIX.CZ	<i>Neutral Internet eXchange</i> . Zájmové sdružení právnických osob (NIX.CZ, z.s.p.o.) sdružuje české ISP za účelem propojení jejich internetových sítí. Více informací na http://www.nix.cz . viz peering
NNTP	<i>Network News Transfer Protocol</i> . Protokol pro komunikaci news serveru a klienta na internetu.
nslookup	<i>name server lookup</i> . Název programu určeného k zjišťování informací z DNS serverů - hledání IP adresy ke jménu a naopak. V závislosti na verzi programu a operačním systému dokáže zobrazit další technické informace definované pro jména domén (názvy domén vyšších úrovní, příslušnost k poštovním serverům).
NTP	<i>Network Time Protocol</i> . Síťový protokol umožňující synchronizaci času na internetových serverech.
Opera	Konkurenční varianta webovského prohlížeče k Netscape a MSIE. Opera je grafický web browser, podporuje plug-iny, JavaApplety, atd. Její předností je malý distribuční balík, který se stáhne během několika minut. Poslední verze má číslo 4.
OS	<i>Operační Systém</i> . Speciální program, který se nahraje po zapnutí počítače a obsluhuje všechny ostatní programy (aplikace). Ty s operačním systémem komunikují prostřednictvím rozhraní API (application program interface). OS zajišťuje aplikacím tyto služby: V multitaskingových OS, kde běží několik aplikací najednou, OS rozhoduje která aplikace se mají vykonávat, v jakém pořadí, kolik mají k dispozici prostředků a kolik času, než přijde na řadu další. OS zajišťuje správu paměti počítače a její rozdělení mezi jednotlivé aplikace. OS obsluhuje vstup a výstup zařízení připojených k počítači (klávesnice, hard disky, tiskárny, síťové karty...) a poskytuje je aplikacím. Posílá zprávy aplikacím a uživateli o běhu operací a případných chybách. Příklady OS: Unix (a všechny jeho implementace - Linux, Solaris, IRIX...), MacOS, OS2, MS Windows, MS DOS apod.
OSI	<i>Open Systems Interconnection</i> . Standard (ISO) popisuje způsob přenosu mezi dvěma body v komunikační síti. Model definuje sedm vrstev, které se na určité úrovni podílejí na přenosu informací. Přestože tento model nedefinuje své funkce v přesných pojmech, je většinou výrobců přenosových a komunikačních technologií používán k popisu svých funkcí. Rozděluje síťové a komunikační systémy do sedmi logických vrstev: 7. aplikační, 6. prezentační, 5. session, 4. transportní, 3. síťová, 2. linková a 1. fyzická. Velká část standardů vznikla ještě před zavedením OSI modelu, takže jej respektují jen částečně, obvykle v rozmezí prvních tří vrstev.
paket	<i>packet</i> . Jednotka přenosu dat, která je směrována technickým a programovým vybavením sítě ze zdroje do cíle určení. Na internetu je přenos paketů zajišťováno protokolem TCP/IP.
PAP	<i>Password Authentication Procedure</i> . Ověřovací procedura PPP spojení mezi serverem a klientem.

password	<i>heslo</i> . Skupina, posloupnost, znaků, které umožňují přístup uživateli. Hesla jsou většinou spojena s určitým uživatelem a s jeho právy pro přístup k poskytovaným službám.
patch	<i>záplata, fix</i> . Program nebo návod k řešení problémů nebo k odstranění chyb, které se vyskytují v programech. Záplaty jsou většinou volně šířitelné - výrobci programů je ovšem mohou omezit jen pro použití s legálně získanými programy. Jejich aplikace většinou nebývá pro chod programu nezbytná, ale pro správnou funkčnost je doporučena.
PCI	<i>Peripheral Component Interconnect</i> . Spojení mezi procesorem a přídavnými zařízeními. Karty se zařízením jsou zasunovány do slotů.
PCL	<i>Printer Control Language</i> . Komunikační jazyk pro ovládání a tisk na tiskárnách LaserJet a DeskJet (zejména HP a HP-kompatibilních).
PCMCIA	<i>Personal Memory Computer Card International Association</i> . Standard pro výrobu a použití malých přídavných karet pro osobní počítače (notebook, laptop) obsahující přídavné paměti (RAM, harddisky) a I/O zařízení (tiskárny, síťové karty, modemy).
PCT	<i>Private Communications Technology</i> . Protokol navržený firmou Microsoft pro bezpečnou a chráněnou komunikaci na webu.
PDF	<i>Portable Document Format</i> . Formát souboru pro vytváření dokumentů určených k prohlížení, tisku, prohledávání obsahující text a obrázky. Soubory jsou vytvářeny v programu Adobe Acrobat a pro jejich prohlížení je nezbytný prohlížeč Acrobat Reader. Vzhledem k tomu, že je prohlížeč je dostupný na všech rozšířených platformách a operačních systémech (Windowsy, UNIXy, Macy, ...) stává se uznávaným standardem pro internetovou výměnu dokumentů.
peering	Propojení sítí individuálních internetových poskytovatelů. Peeringové centrum většinou zřizují velcí poskytovatelé a umožňuje rychlé spojení uživatelů v různých segmentech internetu. Výměna se děje většinou na regionální úrovni - pro ČR je hlavní peeringové centrum NIX.CZ. viz http://www.nix.cz
Perl	<i>Practical Extraction Report Language</i> . Programovací jazyk, vznikající v roce 1987 jako nástroj pro systémové administrátory pro manipulaci s texty, se stal oblíbený prostředek psaní CGI programů na webu.
PGML	<i>Precision Graphics Markup Language</i> . Standard pro popis 2D objektů spojující základy PostScriptu, PDF a webových požadavků na zobrazení. Jedná se o aplikaci XML.
PGP	<i>Pretty Good Privacy</i> . Populární kryptovací program používaný zejména pro posílání elektronické pošty. Vzhledem k tomu, že jeho nekomerční využití nepodléhá poplatkům, jedná se o nejrozšířenější prostředek v soukromé sféře. Za komerční použití je sice nutno zaplatit, ovšem ceny nejsou vysoké a použité kryptovací metody jsou pro menší firmy dostačující.
PHP	Technologie pro generování dynamických HTML stránek. Jde o skriptovací jazyk zakotvený do HTML, s podobnou syntaxí jako C nebo Java, který se provádí na straně serveru (podobně jako např. Java Script, který se ale provádí na straně klienta). Je koncepčně podobný technologii ASP od Microsoftu. Spolupracuje s naprostou většinou používaných databází od Informixu a Oracle přes Postgres a MySQL až po Microsoft SQL, rozhraní ODBC a umožňuje vkládat SQL příkazy přímo do HTML stránek a zobrazovat jejich výsledky. Dále podporuje protokoly IMAP, POP3, SMTP a NNTP (a samozřejmě HTTP). Od verze 3 je možno v PHP také vytvářet obrázky, PDF soubory. Původní verze vznikla za jedno odpoledne jako cgi skript v jazyce Perl. Název je odvozen z Personal Home Page tools (později Personal Home Page construction kit). Více informací najdete na adrese http://www.php.net/ .
php3	Přípona HTML souborů obsahující PHP skripty, nejčastěji verze 3. viz PHP
phtml	Přípona HTML souborů obsahující PHP skripty, nejčastěji verze 2. viz PHP
ping	<i>Packet Internet or Inter-Network Groper</i> . Základní internetový prográmeček pro zjištění existence a funkčnosti internetové adresy.
plug-in	Aplikace, programy nebo moduly, které mohou být snadno doinstalovány jako součást běžného web prohlížeče.
PNG	<i>Portable Network Graphics</i> . Bitmapový grafický formát podporovaný organizací W3C. Byl vytvořen a je podporován jako možný nástupce formátu GIF (viz problémy GIF). Formát barvy může být až 48-bitový, obsahuje alfa kanál, podporuje gamma a barevnou korekci, přesnou kompresi a možnost zobrazení v různém rozlišení na obrazovce a při tisku.
PnP	<i>Plug and Play</i> . Standard pro automatické rozpoznání zařízení připojených k počítači. PnP umožňuje uživateli připojit nové zařízení a ponechat na operačním systému jeho automatické 'zavádění' do systému. Název pochází z pozdějších verzí Microsoft Windows, přičemž s obdobnou službou se uživatelé Macintosh setkali již dávno.
POP3	<i>Post Office Protocol 3</i> . Standard pro přihlášení a stažení elektronické pošty z poštovního

	serveru ke konečnému uživateli. Vzhledem k malým možnostem ovlivňování tohoto přenosu, vždy je vše staženo, je nahrazován protokolem IMAP.
POP3 server	Program nebo počítač - poštovní server - který podporuje pro správu pošty POP3 protokol.
portál	<i>portal</i> . WWW stránky, které jsou určeny pro vstup do dalšího světa internetu. V minulosti se jednalo pouze o stránky vyhledávacích serverů (Altavista, AOL, Excite, Lycos, Yahoo, ...), ovšem dnes portály poskytují také další internetové služby - vyhledávání, novinky, zprávy, e-mail, akcie, mapy, chat, FAQ. U mnoha serverů je možné nastavit vlastní konfiguraci obsahu portálových stránek. viz www.seznam.cz , www.atlas.cz , www.centrum.cz , ...
PPP	<i>Point to Point Protocol</i> . Protokol sloužící pro připojení počítače k internetu prostřednictvím modemu a telefonní linky. Umožňuje přenášet sériově TCP/IP protokoly pomocí sériové (synchronní i asynchronní) linky. Je novější a lepší než jeho předchůdce SLIP.
problém 2000	viz Y2K
problém 2038	Obdoba problému Y2K, tentokrát ve světě operačních systémů UNIX a některých aplikací v jazyce C. Navrhované řešení problému počítá s postupným přechodem od 32 k 64 bitovým počítačům a aplikacím.
prohlížeč	Program zobrazující hypertextové dokumenty (web stránky), v současné době prohlížeče umí i ale pracovat i s mnoha jinými službami internetu: ftp, e-mail, news a podobně. Existuje několik typů prohlížečů mezi nejznámější patří, Netscape Communicator, Mozilla, NCSA Mosaic, Opera, Lynx a MSIE.
provider	viz ISP
proxy cache	Jako součást proxy serverů zajišťuje vyrovnávací paměť při přístupu k web stránkám. Pokud je stránka k dispozici ve vyrovnávací paměti, jsou požadavky uživatelů na tuto stránku přednostně vyřízen z této paměti. Pokud stránka v paměti není, provede proxy cache její stažení a výsledek poskytne uživateli.
proxy server	Program nebo počítač s programem, který zajišťuje pracovním stanicím ochranu, administrativní kontrolu a cache vůči zbytku internetové sítě. Tuto činnost zajišťuje ve spolupráci nebo jako součást gateway serveru (brány), firewall serveru nebo cache serveru.
PSN	<i>Processor Serial Number</i> . Výrobní číslo procesoru Intel Pentium III, které je čitelné programovými prostředky. Přestože Intel není první firmou, která PSN umožňuje číst (RISC procesory od Sun), dominantní postavení těchto procesorů na trhu vyvolalo ostrou vlnu souhlasných i odmítavých názorů. Procesory Intel dnes umožňují provést programové vypnutí této identifikace.
public domain	Program, který je nabízen zdarma a autor se vzdal autorských práv.
Python	Programovací jazyk podobný Perlu.
Quicktime	Multimediální technologie pro pořizování, ukládání a přehrávání videosekvencí od firmy Apple. Umožňuje kombinovat zvuk, text, animaci a video v jednom souboru. Pomocí nainstalovaných přehrávačů lze tyto sekvence prohlížet také na internetu. Používané extenze souborů: qt, mov, moov.
RDF	<i>Resource Description Framework</i> . Standard popisující způsob zápisu využitelných pro webové prohlížeče, mapy se strukturou prezentace, digitální knihovny, anotace, ...
RFC	<i>Request For Comments</i> . Závazný dokument popisující doporučené technologie. Od roku 1970, kdy vznikl první dokument specifikující protokol ARPAnet, již vzniklo přes 2500 dokumentů a převážná část z nich se věnuje internetu. viz http://www.rfc-editor.org
RJ-11	Označení pro standardní čtyřdrátový telefonní konektor používaný v analogových telekomunikacích. Klasická telefonní linka z něj používá jen dva vodiče.
RJ-45	Označení pro standardní konektor. Vypadá podobně jako RJ-11, ale je dvakrát tak široký (osm vodičů). Používá se ve strukturovaných kabelážích pro počítačové sítě, ISDN a telefony.
rlogin	Příkaz pro vzdálené přihlášení na UNIX server. Obdoba příkazu telnet.
robot	Speciální program, který automaticky prochází internetové stránky a provádí jejich evidenci a indexaci.
router	<i>směrovač</i> . Technické zařízení (případně program), které realizuje propojení mezi nejméně dvěma sítěmi, zajišťuje správné směrování paketů mezi těmito sítěmi. Je mnohem inteligentnější (také složitější a dražší) než můstek (bridge). Kromě své základní funkce, kterou je směrování paketů mezi sítěmi, nabízí mj. automatické hledání optimální přenosové cesty, filtrování paketů, monitorovací a bezpečnostní funkce. Směrovač je obvykle hardwarové zařízení, může však být realizován i softwarově.
SDNS	<i>Secure Data Network System</i> .

SDNS	<i>Secondary Domain Name Server.</i> Sekundární DNS server. Tato zkratka se v praxi nepoužívá (až na hloupé pořady v TV:).
servlet	Program napsaný v jazyce Java, který běží na www serveru. Je jednou z technologií pro generování dynamických HTML stránek na straně serveru. Servlety jsou platformově nezávislé.
SGML	<i>Standard Generalized Markup Language.</i> Standard definuje způsob definice (metajazyk) různých formátů pro psaní dokumentů jako jsou HTML. Definice je popsána v 'souborech' DTD. Přestože je definice SGML poněkud složitá s její pomocí lze vytvářet jednoduché formáty pro psaní dokumentů (viz HTML) a s rostoucími nároky na internet se začíná stále více využívat (viz XML).
Shareware	Volně šířitelný program. Program lze získat zcela zdarma, ale jeho autor předpokládá, že mu po stanovené době používání zašlete menší poplatek. Zdarma získaná verze také bývá jen zkušební a po zaplacení obdržíte plnou či vylepšenou verzi, dokumentaci nebo zdrojové texty.
shtml	Přípona HTML souborů obsahující skripty SSI (Server Side Includes)
SHTTP	<i>Secure HTTP.</i> Protokol, podporovaný NCSA, který umožňuje chráněnou komunikaci na webu.
site	viz website
SLIP	<i>Serial Line Internet Protocol.</i> Protokol sloužící pro připojení počítače k internetu prostřednictvím modemu a telefonní linky. Nahrazen novějším protokolem PPP.
SMB	<i>Server Message Block Protokol.</i> Protokol pro čtení a zápis do souborů z klientské aplikace do programů na serveru. Používá se na WfW, Windows 95, NT. Na systémech UNIX je k dispozici shareware program Samba.
SMBXML	<i>Small Business Extensible Markup Language.</i> Standard, založený na XML, pro malé a střední společnosti, který popisuje formát výměny dat mezi aplikacemi.
SMIL	<i>Synchronized Multimedia Integration Language.</i> Standard vyvinutý konsorciem W3C pro podporu zařazování multimediálních částí webových prezentací.
SMP	<i>Symmetrical MultiProcessing.</i> Systém ve kterém je více než jeden procesor, a ty si mezi sebou spravedlivě rozdělují práci. SMP musí být podporováno operačním systémem. Na platformě x86 zvládají SMP např. Linux, FreeBSD, OS/2, MS Windows NT. Naopak uživatelé MS Windows 9x či MS DOS více procesorů využít nemohou.
SMS gateway	<i>Short Message Service brána.</i> Označení pro webové stránky, které umožňují zaslání zadávání a odesílání klasických SMS zpráv pomocí formulářového rozhraní.
SMTP	<i>Simple Mail Transfer Protocol.</i> Protokol elektronické pošty. Umožňuje komunikaci mezi poštovními servery. Používá jej také váš poštovní program (Netscape Mail, Pegasus, Eudora, MS Outlook...) při odesílání pošty.
snail mail	<i>běžná pošta (šnečí pošta).</i> Slangové označení pro běžnou papírovou poštu - v narážce na rychlost doručování.
sneakernet	<i>sneakers = tenisky, am..</i> Slangový výraz pro přenos dat pomocí osobního přenášení média s nahranými informacemi mezi počítači. V češtině se spíše ujal termín: kabelový přenos (kabela = taška).
sniffer	<i>sniff = věřit, čenichar, čmuchtat.</i> Program, který monitoruje a analyzuje zatížení sítě, detekuje možné problémy.
SNMP	<i>Simple Network Management Protocol.</i> Protokol používaný pro monitorování a řízení zařízení v počítačových sítích.
SOAP	<i>Simple Object Access Protocol.</i> Protokol pro komunikaci programů běžících na libovolných platformách (Windows vs. Windows, Windows vs. Linux, ...) využívající prokoly HTML a XML. Provoz těchto protokolů je umožněn přes ochranné firewall (až do intranetu) a SOAP definuje formáty přenosu a komunikace v HTML a XML.
Solaris	Komerční implementace Unixu vyvinutá firmou Sun Microsystems. Vychází ze systémů BSD a System V.1.
spam	<i>junk e-mail.</i> Nevyžádaný e-mail. Řidčeji se tento pojem používá pro veškerou činnost, která zneužívá internetová média k hromadné propagaci vlastní firmy či osoby.
spider	<i>pavouk, crawler, bot.</i> Program, který navštěvuje www prezentace, čte jejich obsah a ukládá si informace potřebné pro vytváření vyhledávacích serverů.
splash obrazovka	Úvodní obrazovka www prezentace, která se zobrazí před domovskou stránkou. Přejechod na domovskou stránku bývá nejčastěji zajištěn také automaticky po uběhnutí krátkého časového intervalu.
spool	<i>Simultaneous Peripheral Operations Online.</i> Tato služba zajišťuje postupné zpracování úkolů, nejčastěji tisk na tiskárně nebo jiném výstupním zařízení, pro více uživatelů nebo programů,

	<p> které musí toto zařízení sdílet. Příklad: tiskové výstupy jsou ukládány na dostatečně velké paměťové médium - harddisk - a až po dokončení tiskové úlohy jsou odesílány do tiskárny.</p>
SPX	<p><i>Sequenced Packet Exchange</i>. Protokol pro řízení přenosu paketů v sítích Novell Netware (pořadí a kontrola přenosu paketů), přibližně odpovídá transportní vrstvě v modelu ISO/OSI. Model IPX/SPX je srovnatelný s internetovým TCP/IP.</p>
SQL	<p><i>Structured Query Language</i>. Programovací jazyk pro zadávání dotazů, provádění změn a správu databází.</p>
SQL server	<p>Program nebo počítač, který podporuje pro správu databází a databázových souborů jazyk SQL.</p>
SSH	<p><i>Secure SHell</i>. Program pro vzdálené (terminálové) přihlašování k počítačům. Obsahuje tři základní části: slogin, ssh, scp. Přihlašování a komunikace je kryptograficky zabezpečena pomocí RSA klíčů a digitálními podpisy.</p>
SSI	<p><i>Server Side Includes</i>. Technologie pro generování dynamických HTML stránek na straně serveru.</p>
SSL	<p><i>Secure Socket Layer</i>. Programová vrstva síťového protokolu, která umožňuje bezpečnou a šifrovanou síťovou komunikaci. Jedná se o vrstvu, která je mezi aplikací (jako je prohlížeč nebo HTTP) a internetovou vrstvou TCP/IP. SSL, vyvinuté firmou Netscape, používá kódování veřejnými a privátními RSA klíči, které také zahrnuje digitální podpisy.</p>
strana, stránka	<p><i>page</i>. V internetových prezentacích je stránkou označován HTML soubor. Tento soubor obsahuje text, obrázky a k jeho získání je nutno znát jeho URL adresu. Pokud jsou použity při tvorbě prezentace rámy (frames), je zobrazená stránka složena z více souborů. Zvláštní postavení má v prezentaci hlavní/domovská stránka (home/main page), která by měla být první vstupní stranou celé prezentace.</p>
SunOS	<p>Komerční implementace Unixu vyvinutá firmou Sun Microsystems. Vychází ze systému BSD.</p>
SVG	<p><i>Scalable Vector Graphics</i>.</p>
switch	<p><i>přepínač</i>. Technické zařízení, které umožňuje spojení více uzlů sítě a jejich segmentaci. Switch realizuje zjednodušené směrování (pokud je konfigurovatelný, pak obdobně jako router). Systém vytváření segmentů umožňuje komunikaci mezi dvěma účastníky jednoho segmentu bez toho, aby byly zatěžovány jiné segmenty. V současné době obsahují některé funkce switchů také moderní huby (např. segmentaci mezi 10 a 100 Mbit Ethernetem).</p>
TCP	<p><i>Transmission Control Protocol</i>. Síťový protokol v němž probíhá většina komunikace na internetu. Stojí mezi protokoly jednotlivých služeb internetu (SMTP, HTTP, FTP..) a protokolem IP.</p>
TCP/IP	<p>Souhrnné označení zahrnující celou třídu protokolů (IP, TCP, SMTP, HTTP, FTP, POP, IMAP...), na kterých je založena komunikace v počítačových sítích internetu.</p>
telnet	<p>Protokol a příkaz pro vzdálené terminálové přihlášení k serveru v sítích TCP/IP a internetu.</p>
TFTP	<p><i>Trivial FTP</i>. Síťová služba, jednodušší než standardní FTP, využívající pro přenos UDP protokol místo TCP protokolu.</p>
tilda	<p><i>Symbol '~'</i>. 1. Na internetu se znak '~' (anglicky 'tilde') obvykle užívá v adrese URL pro označení názvu osobních stránek. 2. Symbol použitý ve Windows 95/98 při přepisu tzv. dlouhé verze názvu souboru na krátkou.</p>
TLD	<p><i>Top Level Domain</i>. Viz doména</p>
TN3270	<p><i>TelNet 3270</i>. Program pro vzdálené přihlášení k IBM počítačům pomocí protokolu 3270.</p>
UML	<p><i>Unified Modeling Language</i>. Popis objektů reálného světa pro použití v objektově-orientovaných systémech.</p>
Unix	<p>Operační systém Unix byl vyvinut v roce 1969 Kenem Tomphsonem a Dennisem Ritchiem jako víceúlohový víceuživatelský systém. Díky svým vlastnostem se stal brzy populární, to se ale také odrazilo ve faktu, že existuje hned několik jeho více či méně podobných verzí. Z důvodů licenčních omezení se dnes slovem Unix označuje pouze systém vyvinutý společností AT&T. Jiní výrobci používají vlastní názvy: Solaris, SunOS, HP-UX, A/UX, Linux atd. Existují dvě hlavní unixové rodiny - AT&T System V a BSD z Berkley. System V byl favorizován v průmyslu a vládou, zatímco BSD byl oblíben v akademickém světě. Tyto verze se před několika lety spojily do verze System V Release 4 (obvykle označované V.4 nebo SVR4). Tato verze se stala základem pro většinu moderních verzí Unixu.</p>
URI	<p><i>Uniform Resource Identifier</i>. Standard popisující umístění objektu na internetu. Popisuje mechanismus přístupu k objektu (např. protokol), určení počítače (např. DNS, IP), kde je objekt umístěn a umístění objektu na počítači (např. cestu a název souboru). Podmnožinou URI je URL. Další druhem URI je URN (Uniform Resource Name), které se však běžně nepoužívá a</p>

	proto URL a URI bývá často zaměňováno.
URL	<i>Uniform Resource Locator</i> . Podmnožina URI popisující umístění objektu na internetu (např. HTTP, FTP, e-mail). Formát URL je [protokol]://[uživatel]:[heslo]@[počítač]:[port]/[cesta]. Některá částí mohou být vynechány. Její význam je závislý na mechanismu přístupu. V protokolu HTTP to je například HTML soubor, obrázek, program CGI, JavaApplet nebo jiný podporovaný soubor.
URN	<i>Uniform Resource Name</i> . Podmnožina URI, která by měla popisovat umístění objektu na internetu bez ohledu na jeho fyzické umístění. Částečně se překrývá s URL.
Usenet	<i>USEr NETwork</i> . Veřejně přístupná síť na internetu, která organizuje veřejné diskuzní skupiny a skupinové poštovní schránky.
VBScript	<i>Visual Basic Script</i> . Objektově orientovaný skriptovací jazyk vyvinutý firmou Microsoft (Obdoba Java scriptu firmy Netscape). Je podmnožinou programovacího jazyka Visual Basic. Vzhledem k tomu, že s ním umí pracovat jen MSIE v oblasti profesionálního webdesignu se nepoužívá.
VML	<i>Vector Markup Language</i> . Standard pro popis 2D a 3D objektů pro webové využití, její zobrazení a editaci. Jedná se aplikaci XML.
VPN	<i>Virtual Private Network</i> . Využití veřejné internetové sítě pro spojení dvou intranetových podnikových sítí. Veřejná komunikace je chráněna šifrováním (PPTP protokol). Podpora tohoto protokolu je obvykle součástí firewall.
VRML	<i>Virtual Reality Modeling Language</i> . Jazyk pro popis 3-D objektů a jejich vztahů. Pomocí tohoto jazyka lze na webu umístit 3-D scénérie, posouvat a otáčet je. Zobrazení těchto objektů je možné pomocí speciálních prohlížečů nebo pomocí nainstalovaných plug-in do běžného www prohlížeče.
W2K	viz Windows 2000
W3C	<i>World Wide Web Consorcium</i> . "Mezinárodní sdružení firem pro společný vývoj standardů pro www. Založeno bylo v roce 1994 a v současné době hostuje v USA v laboratořích MIT. Na adrese www.w3.org lze najít mj. definici jednotlivých verzí HTML, CSS atd."
WAA	<i>Wide Area Adapter</i> . Jedno z mnoha zařízení pomocí kterých se lze připojit k WAN.
Wabi	Program od SunSoft, který emuluje prostředí MS Windows na počítačích s UNIXem - převádí volání funkcí MS Windows na funkce X Windows. Program je dostupný, jako OEM licence, pro počítače Sun Solaris.
WAIS	<i>Wide Area Information Server</i> . Databáze na internetu obsahující informace o velkém množství dokumentů na internetu. Pro hledání klíčových slov v textových dokumentech se používá dotazovací jazyk Z39.50.
WAN	<i>Wide Area Network</i> . Počítačová síť rozprostřená na velkém geografickém území, např. stát nebo země.
WAP	<i>Wireless Application Protocol</i> . Protokol pro bezdrátový přístup k e-mail a zobrazení speciálních textových web stránek (užší, b/w obrázky) pro mobilní telefony. Byl vyvinut firmami Motorola, Ericsson, Nokia. Využívá variantu jazyka HDML - tzv. Wireless Markup Language (WML).
warez	Pirátský software - softwarový produkt, který byl zbaven své ochrany (licenční čísla, ochrany proti distribuci, ...) a který je volně ke stažení na internetu. Na uvedených místech jsou také často k dispozici informace pro další pirátské aktivity.
WBEM	<i>Web-Based Enterprise Management</i> . Termín pro používání internetové technologie pro správu systémů a sítí pomocí webu. Ve Windows 98/2000 používá CMI databázi pro získání informací o počítačových systémech a sítích zařízeních. viz JMAPI
web	viz World Wide Web
web administrátor	Osoba odpovědná za strukturu a realizaci web site, web stránek, na internetu nebo intranetu.
web adresa	URL adresa web stránky. viz URL
web designer	Osoba vytvářející web stránky. Pro svou práci používá grafické nástroje, editory a spoustu kávy.
web filtrování	Zamezení přístupu k vybrané skupině web stránek. Filtrování se provádí na základě adresy, méně spolehlivě podle obsahu. Filtrování je používáno zejména v organizacích pro ochranu zaměstnanců a ve školách a v domácnostech pro ochranu dětí. viz cenzura
web hostování	Web hosting. Umístění web stránek zákazníkem na komerčních web serverech - vystavení stránek.
web server	1. Počítač na kterém běží služba WWW. 2. Program - daemon - který zajišťuje služby WWW.

web site	Označení pro skupinu souborů, které tvůrce vytváří pro vystavení na internetu - prezentace. Úvodní, vstupní, stránka je také nazývána jako domovské (home page). Pro uživatele je přístup na website umožněn zveřejněním adresy prezentace. Např. firma A.D.P.net sama provozuje několik website. Provoz website je spojen s provozem web serveru. Přičemž je možné provozovat prezentaci na více serverech a více prezentací na jednom serveru.
web urychlovač	Web accelerator. Program pro zrychlení práce s web stránkami. Program předpovídá, které stránky budou prohlíženy a provádí jejich stahování na předem, na pozadí.
WebCrawler	"Jeden z vyhledávacích serverů internetu. viz www.webcrawler.com "
whois	1. Nástroj pro dotazování a vyhledávání lidí na serverech internetu. Služba musí být hostujícím serverem podporována. 2. Služba pro získávání informací o doménách druhé úrovně na hlavních registračních serverech.
Windows 2000	"Nová verze operačního systému firmy Microsoft. Verze byla plánována jako spojení větve 95/98 s NT (viz odkazy). V distribuci jsou 4 verze: <ul style="list-style-type: none"> • Professional - pro individuální a lehké podnikové použití; • Server - pro střední firmy, které chtějí použít síťové funkce (LAN i Web), obdoba současného Windows NT Serveru; • Advanced Server - pro použití v rozsáhlých sítích jako správce velkých databází; • Datacenter Server - pro rozsáhlé databázové systémy, online transakce, ekonometrické analýzy a další aplikace vyžadující rychlou správu velkých databází (uj!)."
Windows 95/98	Předposlední verze operačního systému firmy Microsoft pro osobní počítače.
Windows CE	Varianta operačního systému Microsoft Windows určená pro mobilní zařízení. V současnosti je užíván ve zvláštních kategoriích kapesních počítačů (handheld) a obsahuje 'kapsní' verze Microsoft Word a Excel.
Windows ME	<i>Milenium Edition</i> . Další verze v řadě 95/98. Původně oznámená poslední verze, Windows 98, byla dále rošířena o další podporu multimedií, správu a ochranu systému, automatický update po internetu, zapojení do malých 'domácích' sítí a další. Instalace již tradičně obsahuje poslední verze MSIE, MS-Outlook Express a další.
Windows NT	Operační systém firmy Microsoft vytvořený pro náročnější podnikové aplikace (neoficiálně se NT překládá jako New Technology). V současné době existují dvě verze : klient a server. Klientská verze je určena pro koncového uživatele (je srovnatelná s Windows 95/98). Server je určen pro nasazení v LAN sítích, příp. společně s IIS jako web server.
wintel	Obchodní a výrobní název pro osobní počítače na platformě Intel s operačním systémem Microsoft Windows.
WML	<i>Wireless Markup Language</i> . Množina symbolů a příkazů umístěných v textovém souboru, který je určen pro zobrazení speciálních web stránek určených pro zobrazení na WAP telefonech (GSM).
workstation	<i>pracovní stanice</i> . Počítač, který je výkonnější než běžně jiné běžně používané stroje a je určen pro profesionální práci, např. architektů, grafiků, ...
World Wide Web	Vzájemné propojení, lokální ale i velmi vzdálené, dokumentů pomocí internetu. Dokumenty se nazývají web stránky, propojení odkazující ze stránky na stránku (hypertext) se nazývají odkazy nebo linky. Stránky a odkazy lze prohlížet pomocí web prohlížečů (browser).
WWW	viz World Wide Web
WWW server	viz web server
WYSIWYG	<i>What You See Is What You Get</i> . Příslib zobrazení textu a grafiky na obrazovce počítače ve stejném formátu jako při tisku. Předpokladem jsou stejné řezy fontů pro obě výstupní zařízení.
X Window System	Oblíbený otevřený, víceplatformový, síťový grafický systém, pro manipulaci s okenním grafickým uživatelským rozhraním. Aplikace může běžet na vzdáleném počítači - serveru, a výstup může být v okně na jiném - klient.
X11	Aktuální verze X Window, X11R5 (verze 11, vydání 5), je velmi stabilní a rozšířená.
XHTML	<i>Extensible Hypertext Markup Language</i> . Podle označení konsorcia W3C se jedná o předefinování jazyka HTML verze 4 pomocí XML. Protože XHTML 1.0 obsahuje všechny prvky a rysy HTML verze 4 stane se pravděpodobně jeho nástupcem jako HTML verze 5.
XMI	<i>XML Metadata Interchange</i> . Využití popisu dat pomocí UML ve specifikaci XML. Ideálně by mělo sloužit k neomezené výměně dat a informací mezi spolupracujícími heterogeními systémy.
XML	<i>Extensible Markup Language</i> . XML je strukturovaná množina pravidel, podmnožina SGML,

	umožňující definici objektů a dat pro sdílení na webu. Pomocí XML jsou dnes popsány HTML, XSL, CSS, CDF, XPath, XLink, XPointer, RDF, ...
XSL	<i>Extensible Stylesheet Language</i> . Standard popisuje zobrazení dokumentů psaných v XML. Jedná se o obdobu CSS pro HTML.
XSLT	<i>XSL Transformations</i> . Definiuje převod mezi dvěma různými strukturami dokumentů popsáných v XML. Popis je realizován jako převod jedné struktury zdrojového dokumentu v XML do druhé cílové struktury dokumentu v XML. XSLT je rozšířením standardu XSL.
Y2K	Rok 2000 přináší do světa počítačů problém s ukládáním a reprezentací datumu. Ještě před 10 až 15 lety, kdy byly pořizovací náklady výpočetní techniky pro firmy velmi limitující, bylo snahou jejich konstruktérů a také tvůrců programů šetřit. Úspora se projevila také v ukládání datumů. Dvojcísle pro století '19' bylo vynecháno a každý věděl, že '97' znamená reprezentuje rok '1997'. S blížícím se přechodem do nového století se ovšem objevil problém s nejednoznačností této reprezentace. Následky a řešením tohoto problému se v současné době zabývá celý svět.
Y2K compliant	Označení produktu, hardware a software, které je připraveno pro provoz i po roce 1999. viz Y2K
Y2K problém	viz Y2K
Yahoo!	První vyhledávací server na internetu. Podle organizace odkazů do kategorií je také označován jako adresář.
Yahooligans!	Speciální verze Yahoo! pro děti od 7 do 12 let.
zavináč	<i>Symbol '@'</i> . "Na internetu se znak '@' (anglicky též 'at', 'at sign', 'address sign') používá v adrese jako symbol pro oddělení jména uživatele a názvu počítače. Nejčastější použití je v e-mailových adresách, např.: slovnicek@adpnet.cz. Viz URL."
zip soubor	Výsledkem procesu zipování (pakování či komprese) souborů do jednoho archivního souboru je jeden (za)zipovaný soubor, který má menší velikost než původní soubory a velmi se hodí pro přenos po internetu. Nejoblíbenějšími programy pro zipování jsou: PKZIP pro DOS, WinZip pro Windows, MacZip pro Macintosh a Zip/UnZip pro UNIX.
zombie	V operačních systémech typu unix se takto označují procesy (programy), které již skončily, ale nejsou ještě odstraněny z paměti (např. z tabulky procesů).